

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ХАРЬЯА 435 ДУГААР
ХААЛТТАЙ ХОРИХ АНГИЙН 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: ДАА-2025/21/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр

Утас: 70373089 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn

Аудитын менежер У.Батсүрэн

Утас: 70373089 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn

Ахлах аудитор С.Батцэцэг

Утас: 70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Аудитор Н.Отгонцэцэг

Утас: 70373089 Цахим хаяг: otgontsetsegn@audit.gov.mn

Дархан-Уул аймаг

2025 он

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	14
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	15
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	15
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	15
3.4 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	16
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт.....	16
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл.....	17
3.5.3 Нэмэлт төсөв.....	17
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн.....	18
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл.....	18
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	18
4.1 Ерөнхий зүйл.....	18
4.2 Материаллаг байдал.....	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	18
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	19
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн.....	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө, Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ҮОМШӨ	Үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
ШШГЕГ	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бурхантын гудамж-1, 14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.18

№

89

танай _____ -ны № _____ -т

ШШГЕГ-ЫН ХАРЬЯА 435 ДУГААР
ХААЛТТАЙ ХОРИХ АНГИЙН ДАРГА
С.ЛХАГВАСҮРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн ШШГЕГ-ын 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн ШШГЕГ-ын 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Өнгөрсөн онд ажлаараа тэргүүлж, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газрын даргын 2023 оны А/225 дугаар тушаалаар шагнуулсан 50,000.0 мянган төгрөгөөр бохирын машин худалдан авч тайлант оны санхүүгийн тайланд толилуулж, тодруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосноор цалингийн зардал өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 38.8 хувиар буюу 588,069.5 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймгийн ШШГЕГ-ын 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 40 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 98.0 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

4525020040

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	293,171,639.54	235,044,021.03
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	980,000.00	14,843,374.30
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	980,000.00	14,843,374.30
3121	Төгрөг	980,000.00	14,843,374.30
31211	Төрийн сангийн харилцах	980,000.00	14,843,374.30
33	АВЛАГА	50,000,000.00	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	50,000,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	242,191,639.54	220,200,646.73
351	Түүхий эд материал	75,468,027.47	48,699,834.84
35110	Тусгай зориулалттай материал	71,125,335.77	43,974,496.00
35130	Эм боох материал	4,342,691.70	4,725,338.84
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	250,000.00	3,569,000.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	15,186,306.10	11,736,106.43
354	Хангамжийн материал	73,292,305.97	77,010,705.46
35410	Бичиг хэргийн материал	4,250,410.00	2,937,110.00
35420	Аж ахуйн материал	45,519,258.00	21,843,900.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	512,000.00	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	12,649,369.00	12,288,069.00
35450	Барилгын засварын материал	3,430,888.00	1,586,500.00
35460	Хүнсний материал	5,590,544.31	34,576,590.27
35470	Бусад хангамжийн материал	1,339,836.66	3,778,536.19
35600	Мал амьтад	77,995,000.00	79,185,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,014,840,182.48	2,286,798,092.50
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,014,840,182.48	2,286,798,092.50
392	Биет хөрөнгө	1,135,011,875.13	1,405,600,762.76
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,008,038,694.00	1,189,494,713.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(221,908,492.27)	(261,938,383.24)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	218,319,444.37	333,579,444.37
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(161,618,055.33)	(185,192,499.64)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	399,170,216.34	438,244,719.99
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(153,430,403.18)	(179,261,674.82)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	46,137,801.00	74,160,747.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,084,929.80)	(23,873,903.90)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	20,387,600.00	20,387,600.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,147,600.00	-
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,147,600.00)	-
393	Биет бус хөрөнгө	879,828,307.35	881,197,329.74
39301	Програм хангамж	4,437,692.31	2,872,692.31
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,045,384.96)	(1,111,362.57)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	879,436,000.00	879,436,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,308,011,822.02	2,521,842,113.53
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	980,000.00	14,843,374.30
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	980,000.00	14,843,374.30
413	Өглөг	980,000.00	14,843,374.30
4136	Бусад өглөг	980,000.00	14,843,374.30
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	980,000.00	14,843,374.30
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,307,031,822.02	2,506,998,739.23
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,307,031,822.02	2,506,998,739.23
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,295,970,093.80	1,295,970,093.80

51101	Өмч: - төрийн	1,295,970,093.80	1,295,970,093.80
512	Хуримтлагдсан үр дүн	399,268,541.25	599,314,760.88
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	423,266,751.70	399,347,843.67
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(23,998,210.45)	199,966,917.21
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	611,793,186.97	611,713,884.55
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,308,011,822.02</u>	<u>2,521,842,113.53</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,254,220,448.47	3,449,626,428.95
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	158,974,648.47	501,065,028.95
120	Нийтлэг татварын бус орлого	158,974,648.47	501,065,028.95
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	158,974,648.47	501,065,028.95
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	56,802,325.00	94,526,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	102,172,323.47	406,538,528.95
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,095,245,800.00	2,948,561,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,035,245,800.00	2,916,841,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,035,245,800.00	2,916,841,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	60,000,000.00	31,720,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		9,720,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,000,000.00	15,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		7,000,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,248,882,919.84	3,249,659,511.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,248,882,919.84	3,249,659,511.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,142,022,214.75	3,009,692,997.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,513,327,903.94	2,101,397,400.00
210101	Үндсэн цалин	962,280,493.98	1,171,512,461.33
210102	Нэмэгдэл	514,543,289.07	768,821,718.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,995,070.77	93,268,000.00
210104	Урамшуулал	26,509,050.12	67,795,220.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,541,032.49	45,751,094.19
210201	Тэтгэврийн даатгал		2,769,169.59
210202	Тэтгэмжийн даатгал		325,784.66
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		170,637.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		147,107.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,541,032.49	42,338,395.28
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	108,078,690.58	139,266,927.61
210301	Гэрэл, цахилгаан	66,200,900.00	76,521,642.61
210302	Түлш, халаалт	41,877,790.58	60,617,285.00
210303	Цэвэр, бохир ус		2,128,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,999,607.85	119,893,092.85
210401	Бичиг хэрэг	2,430,700.00	3,411,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36,569,383.85	34,952,112.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,727,800.00	4,931,593.08
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,132,634.00	5,039,236.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,469,090.00	13,418,024.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	9,670,000.00	58,140,577.77
2105	Нормативт зардал	238,992,191.68	372,540,294.58
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	4,412,685.85	19,883,227.86

210502	Хоол, хүнс	205,871,514.48	323,921,422.45
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	28,707,991.35	28,735,644.27
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,981,241.00	51,389,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		60,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,265,150.00	153,100.00
210604	Урсгал засвар	37,716,091.00	51,176,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,470,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	1,470,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,723,850.00	11,692,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,516,050.00	4,500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	300,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80,000.00	66,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,880,000.00	4,878,200.00
210807	Газрын төлбөр	1,947,800.00	1,947,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	136,907,697.21	167,762,488.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,018,016.00	10,892,566.06
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	383,500.00	3,888,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	130,506,181.21	152,981,922.33
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,106,860,705.09	239,966,514.12
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,077,619,830.00	209,890,728.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		124,229,128.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		66,518,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,077,619,830.00	19,143,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,858,550.09	75,786.12
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,858,550.09	75,786.12
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	27,382,325.00	30,000,000.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	27,382,325.00	30,000,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>5,337,528.63</u>	<u>199,966,917.21</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	29,335,739.08	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	29,335,739.08	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(29,335,739.08)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(23,998,210.45)</u>	<u>199,966,917.21</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,265,354,314.74	3,255,839,554.82
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	170,108,514.74	257,278,154.82
120	Нийтлэг татварын бус орлого	170,108,514.74	257,278,154.82
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	170,108,514.74	257,278,154.82
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	170,108,514.74	257,278,154.82
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,095,245,800.00	2,998,561,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,035,245,800.00	2,916,841,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,035,245,800.00	2,916,841,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	60,000,000.00	81,720,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	9,720,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,000,000.00	65,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	7,000,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,262,531,962.24	3,183,683,180.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,262,531,962.24	3,183,683,180.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,107,471,257.15	2,943,716,666.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,513,773,719.60	2,101,397,400.00
210101	Үндсэн цалин	962,726,309.64	1,171,512,461.33
210102	Нэмэгдэл	514,543,289.07	768,821,718.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,995,070.77	93,268,000.00
210104	Урамшуулал	26,509,050.12	67,795,220.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,541,032.49	45,751,094.19
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	2,769,169.59
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	325,784.66
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	170,637.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	147,107.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,541,032.49	42,338,395.28
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	114,621,456.32	138,890,527.61
210301	Гэрэл, цахилгаан	66,200,900.00	76,521,642.61
210302	Түлш, халаалт	48,420,556.32	60,240,885.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	2,128,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,926,200.00	55,709,053.08
210401	Бичиг хэрэг	2,180,000.00	3,377,460.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,107,300.00	38,100,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,727,800.00	4,931,593.08
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,911,100.00	9,300,000.00
2105	Нормативт зардал	199,960,720.50	341,489,811.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,999,920.00	4,999,631.00
210502	Хоол, хүнс	195,960,800.50	336,490,180.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	56,323,291.00	68,378,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	955,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,371,700.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	54,951,591.00	66,923,500.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	1,470,000.00	-
210702	Дотоод албан томиллолт	1,470,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	131,119,637.24	160,580,280.52
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	123,911,837.24	153,388,280.52
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	300,000.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80,000.00	66,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,880,000.00	4,878,200.00
210807	Газрын төлбөр	1,947,800.00	1,947,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,735,200.00	31,520,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,300,000.00	27,632,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	435,200.00	3,888,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,155,060,705.09	239,966,514.12
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	27,382,325.00	30,000,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	27,382,325.00	30,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,075,819,830.00	209,890,728.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	160,206,100.00	124,229,128.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	910,057,121.00	66,518,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,556,609.00	19,143,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,858,550.09	75,786.12
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,858,550.09	75,786.12
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	50,000,000.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,000,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>2,822,352.50</u>	<u>72,156,374.30</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,828,000.00	58,293,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,828,000.00	58,293,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,828,000.00	58,293,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	50,000,000.00
225103	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	6,828,000.00	8,293,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(6,828,000.00)</u>	<u>(58,293,000.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(4,005,647.50)	13,863,374.30
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,985,647.50	980,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	980,000.00	14,843,374.30

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,295,970,093.80	717,524,485.02	317,535,453.65		2,331,030,032.47
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			105,731,298.05		105,731,298.05
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,295,970,093.80	717,524,485.02	423,266,751.70		2,436,761,330.52
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		(105,731,298.05)			
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(23,998,210.45)		(23,998,210.45)
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,295,970,093.80	611,793,186.97	399,268,541.25		2,307,031,822.02
D01	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,295,970,093.80	611,793,186.97	399,268,541.25		2,307,031,822.02
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			79,302.42		79,302.42
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,295,970,093.80	611,793,186.97	399,347,843.67		2,307,111,124.44
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		(79,302.42)			(79,302.42)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					
D08	Тайлант үеийн үр дүн			199,966,917.21		199,966,917.21
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,295,970,093.80	611,713,884.55	599,314,760.88		2,506,998,739.23

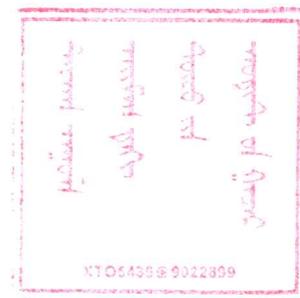

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,981,327,900.00	2,981,292,113.88	(35,786.12)	100.0
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,981,327,900.00	2,981,292,113.88	(35,786.12)	100.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,771,437,100.00	2,771,401,385.88	(35,714.12)	100.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл суутгал	2,101,397,400.00	2,101,397,400.00	-	100.0
210101	Үндсэн цалин	1,101,653,300.00	1,171,512,461.33	69,859,161.33	106.3
210102	Нэмэгдэл цалин	819,044,100.00	768,821,718.67	(50,222,381.33)	93.9
210103	Унаа хоолны нэмэгдэл	91,250,000.00	93,268,000.00	2,018,000.00	102.2
210104	Урамшуулал	89,450,000.00	67,795,220.00	(21,654,780.00)	75.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,763,300.00	45,751,094.19	(12,205.81)	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	2,769,169.59	-	-
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	325,784.66	-	-
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	170,637.37	-	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	147,107.29	-	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	45,763,300.00	42,338,395.28	(3,424,904.72)	92.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	138,890,600.00	138,890,527.61	(72.39)	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	81,780,600.00	76,521,642.61	(5,258,957.39)	93.6
210302	Түлш, халаалт	55,110,000.00	60,240,885.00	5,130,885.00	109.3
210303	Цэвэр, бохир ус	2,000,000.00	2,128,000.00	128,000.00	106.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	55,712,600.00	55,709,053.08	(3,546.92)	100.0
210401	Бичиг хэрэг	3,160,000.00	3,377,460.00	217,460.00	106.9
210402	Тээвэр, шатахуун	38,102,600.00	38,100,000.00	(2,600.00)	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернетийн төлбөр	5,150,000.00	4,931,593.08	(218,406.92)	95.8
210406	БҮТЭЗүйлс	9,300,000.00	9,300,000.00	-	100.0
2105	Нормативт зардал	341,493,900.00	341,489,811.00	(4,089.00)	100.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	5,000,000.00	4,999,631.00	(369.00)	100.0
210502	Хоол хүнс	336,493,900.00	336,490,180.00	(3,720.00)	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	61,671,500.00	61,671,500.00	-	100.0
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	9,248,000.00	9,248,000.00	-	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	500,000.00	500,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	51,923,500.00	51,923,500.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,707,800.00	11,692,000.00	(15,800.00)	99.9
210801	Бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,500,000.00	4,500,000.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	300,000.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80,000.00	66,000.00	(14,000.00)	82.5
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,880,000.00	4,878,200.00	(1,800.00)	100.0
210807	Газрын төлбөр	1,947,800.00	1,947,800.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,800,000.00	14,800,000.00	-	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,800,000.00	14,800,000.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	209,890,800.00	209,890,728.00	(72.00)	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	209,890,800.00	209,890,728.00	(72.00)	100.0

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	124,229,200.00	124,229,128.00	(72.00)	100.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	66,518,100.00	66,518,100.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,143,500.00	19,143,500.00	-	100.0
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,981,327,900.00	2,981,332,113.88	4,213.88	100.0
120042	Туслах үйл ажиллагааны орлого	64,486,500.00	64,526,500.00	40,000.00	100.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,916,841,400.00	2,916,805,613.88	(35,786.12)	100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,916,841,400.00	2,916,805,613.88	(35,786.12)	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	81,720,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	81,720,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	81,720,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,000,000.00
210604	Урсгал засвар	15,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,720,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,832,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,888,000.00
220	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДАЛ	50,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	50,000,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	50,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	81,720,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	81,720,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,720,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	65,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,000,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

ШШГЕГ-ын харьяа 435 дугаар хаалттай хорих анги нь Эрүүгийн хэргийн талаарх шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааг Монгол Улсын хууль тогтоомж, олон улсын эрх зүйн хэм хэмжээний хүрээнд мэргэжлийн манлайлал, алба хаагчийн ажиллах орчин, нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулах, иргэдэд төрийн үйлчилгээг ил тод, шуурхай хүргэх үндсэн чиг үүрэгтэй байгууллага юм. Тус байгууллага нь тайлант онд “Байгууллагын соёлыг төлөвшүүлж, ахлагчийн манлайллыг дэмжих” эрхэм зорилгыг дэвшүүлэн ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус газар нь Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Татварын ерөнхий хууль, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль болон холбогдох дүрэм, журмыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд Төрийн албаны тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль зэрэг үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна.

Төсвийн шууд захирагч зарлагын гүйлгээнд гарын үсэг зурснаар дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж байгаа бол аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс холбогдох санхүүгийн баримт материал, гэрээ, гүйцэтгэлийн баримт бичгийг хянаж, зарлагын гүйлгээг хийж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг үр нөлөөтэй гэж тодорхойлон, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэх шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

ШШГЕГ-ын харьяа 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ШШГЕГ-ын даргын 2020 оны А/134 дугаар тушаалаар баталж, мөн оны 08 дугаар сараас мөрдөж эхэлсэн бөгөөд өөрчлөлт ороогүй, нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, санхүүгийн программтай нийцсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

ШШГЕГ-ын харьяа 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1-д заасны дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт нэмэлт өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 213,830.3 мянган төгрөг буюу 9.3 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	980.0	14,843.4	13,863.4
Авлага	50,000.0	-	(50,000.0)
Бараа материал	242,191.6	220,200.6	(21,991.0)
Үндсэн хөрөнгө	2,014,840.2	2,286,798.1	271,957.9
Нийт хөрөнгө	2,308,011.8	2,521,842.1	213,830.3
Өр төлбөр	980.0	14,843.4	13,863.4
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,307,031.8	2,506,998.7	199,966.9
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	2,308,011.8	2,521,842.1	213,830.3

Мөнгөн хөрөнгийн 14,843.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэл нь хоригдлын нэрийн дансанд төвлөрсөн харилцах дансны үлдэгдэл бөгөөд үүнийг өр төлбөрөөр бүртгэсэн байна.

Өнгөрсөн онд төсөвт төвлөрүүлсэн нэмэлт санхүүжилтийн орлого 50,000.0 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгэж, тайлант онд барагдсанаар авлага данс үлдэгдэлгүй болсон байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 21,991.0 мянган төгрөгөөр буурахад төсвийн хөрөнгөөр 550,001.1 мянган төгрөгийн материал худалдан авсан, ШШГЕГ-аас 46,484.2 мянган төгрөгийн материал шилжүүлэн авсан, малын нас дэвшилтийн орлого 35,246.4 төгрөгийг үнэ төлбөргүйгээр бүртгэсэн, үйл ажиллагаандаа 653,722.7 мянган төгрөгийн материал зарцуулсан нь нөлөөлжээ. Бараа материалын дансанд өөрийн туслах аж ахуйтай холбоотой мал амьтад, тусгай зориулалтын материал, хүнсний материал голлох үлдэгдэл байна.

Үндсэн хөрөнгө данс өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 58,293.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэсэн, ШШГЕГ-аас 262,284.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө хүлээн авсан, ТӨБЗГ-ын А1/1183 дугаар тогтоолоор 16,982.5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бараа материалыг данснаас шилжүүлсэн, 435-р хаалттай хорих ангийн даргын 2024 оны А/64 тоот тушаалаар 56,780.0 мянган төгрөгийн их засварыг капиталжуулсан, ТӨБЗГ-ын 2024 оны 307, 325, 518, 584 дүгээр тогтоолоор элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 91,328.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг дахин үнэлсэн, 67,787.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталсан, 153,669.4 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулсан зэргээс шалтгаалжээ.

Тайлант онд өр төлбөр 13,863.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь хоригдлын нэрийн дансанд төвлөрсөн цалин нөлөөлжээ.

Засгийн газрын хувь оролцоо данс 199,966.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогоос шалтгаалсан тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна

3.4 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төсвийн шууд захирагч 2024 оны төсвийн төсөлд нийт зарлагыг 2,449,191.8 мянган төгрөгөөр тооцож, санхүүжих эх үүсвэрийг улсын төсвөөс бүрдүүлэхээр төлөвлөн дээд

шатны төсвийн захирагчид хүргүүлснийг дээд шатны төсвийн захирагч 103,276.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 2,552,468.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Тодотголоор Засгийн газрын 2024 оны 128 дугаар тогтоолоор цалин хөлс нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор батлагдсан төсвийг 428,859.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд батлагдсан төсвийг 428,859.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 2,981,327.9 мянган төгрөгөөр тодотгосон нь Засгийн газрын тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлс нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор цалингийн зардлыг 587,623.7 мянган төгрөгөөр өсгөсөн байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэх 2,916,841.4 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 64,486.5 мянган төгрөгийг өөрийн орлогоос бүрдүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 2,916,841.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт, 64,526.5 мянган төгрөгийн туслах үйл ажиллагааны орлого төвлөрснөөс 2,981,292.1 мянган төгрөг зарцуулж, зарцуулаагүй үлдсэн 35.8 мянган төгрөг, орлогоос давсан 40.0 мянган төгрөгийг тус тус улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

				/мянган төгрөгөөр/	
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт /хувиар/
1	70705-Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэл	2,981,327.9	2,981,332.1	75.8	100.0
1.1	80101- Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	2,706,950.6	2,706,914.9	35.7	100.0
1.2	80102- Туслах үйл ажиллагааны зардал	64,486.5	64,526.5	40.0	100.0
1.3	80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	209,890.8	209,890.7	0.1	100.0
Нийт дүн		2,981,327.9	2,981,332.1	75.8	100.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэгдсэн судалгааны дүнгээр тайлант онд 423,900.0 мянган төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 4 тендер шалгаруулалтыг хуульд заасны дагуу зохион байгуулж, 2 тендерт оролцогч ирээгүйгээс ажлын гүйцэтгэл 123,571.4 мянган төгрөг буюу 29 хувьтай гарсан байна.

Тус газар батлагдсан төсвөөс ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7-д заасны дагуу ахмадын санд орлого төвлөрүүлээгүй байна.

Тайлант онд бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний зардалд 4,500.0 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 14,800.0 мянган төгрөг төлөвлөж, зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төсвийн захирагчид дээд шатны төсвийн захирагчаас бохирын машин худалдан авахад 50,000.0 мянган төгрөг, хоригдлын эргэлтийн байрын засварын зардалд 15,000.0

мянган төгрөг, Дархан-Уул аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас хоригдлуудын мэргэжил эзэмшүүлэх, чадамжийн гэрчилгээ олгох сургалтын зардалд 9,720.0 мянган төгрөг, нэхийний орлогоос 7,000.0 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулж тайлагнасан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй.

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тайлант онд нээлттэй тендер шалгаруулалтаар 1 төсөл, арга хэмжээний 300,000.0 мянган төгрөг, харьцуулалтын аргаар 3 төсөл, арга хэмжээний 123,900.0 мянган төгрөг, нийт 423,900.0 мянган төгрөгийн худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахаар төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 3 төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх 123,571.4 мянган төгрөгийн гэрээ байгуулж, нүүрс, хоол, хүнс нийлүүлэх 2 төсөл, арга хэмжээнд оролцогч ирээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу ШШГЕГ-ын харьяа 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Дархан-Уул аймгийн Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Отгонцэцэг гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор С.Батцэцэг, аудитын менежер У.Батсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

ШШГЕГ-ын харьяа 435 дугаар хаалттай хорих ангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дархан-Уул аймгийн Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 23-ний өдрийн 02/88 тоот албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэлсэн.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны батлагдсан төсөв 2,981,327.9 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 29,813.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант хугацаанд төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж, батлагдсан төсвийн хүрээнд зарцуулсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын

талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг 4 шалгуур үзүүлэлтээр шалгахад шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг бүрэн байршуулж мэдээлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 38,627.9 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгснийг хэрэгжилтийг тулган шалгахад 100 хувь хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		/мянган төгрөгөөр/ Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	3	38,627.9	3	38,627.9	100.0
Нийт дүн	3	38,627.9	3	38,627.9	100.0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц чухал асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.